

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Európai Unió kutatási közös vállalkozásainak 2017. évi éves számvevőszéki
ellenőrzéséből származó eredmények összefoglalása

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Bevezetés	1–10
Háttér-információk	1–2
Kutatási közös vállalkozások – az Unió által az iparágakkal, a kutatócsoportokkal és a tagállamokkal együtt létrehozott köz-magán társulások	3–5
A közös vállalkozások költségvetése	6–7
Az ellenőrzés módszere	8–10
Ellenőrzési eredmények	11–44
Az összes közös vállalkozás esetében hitelesítő véleményt adtunk ki a beszámoló megbízhatóságáról	11
A nyolc közös vállalkozás közül hét esetében adtunk ki hitelesítő véleményt a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	12–13
Figyelemfelhívó megjegyzés az ITER projekt költségeihez történő uniós hozzájárulásról	14–19
További megjegyzések	20–43
A korábbi évek megjegyzéseinek hasznosulása	44

I. melléklet. A közös vállalkozások tevékenysége, költségvetése és létszáma

II. melléklet. A közös vállalkozások tőkeáttételi mutatója (Horizont 2020)

BEVEZETÉS

Háttér-információk

1. A Számvevőszék az alábbi nyolc uniós kutatási közös vállalkozás esetében végzett ellenőrzést és adott ki véleményt a 2017. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó beszámolójuk megbízhatóságáról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről:

- F4E – fúzióenergia-fejlesztés;
- BBI – bioalapú iparágak;
- Clean Sky – Tiszta Égbolt – környezetbarát légiközlekedési technológiák;
- IMI – innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezés;
- FCH – üzemanyagcella- és hidrogéntechnológia;
- SESAR – „Egységes európai égbolt” légiforgalmi szolgáltatási kutatási program;
- ECSEL – elektronikai alkatrészek és rendszerek;
- S2R – Shift2Rail, a vasúti termékekkel kapcsolatos innovatív megoldások.

2. Ez a dokumentum a közös vállalkozásokról szóló 2017. évi különálló éves jelentésünkben közzétett ellenőrzési eredmények összefoglalója, azaz nem minősül önálló ellenőrzési jelentésnek vagy véleménynek.

Kutatási közös vállalkozások – az Unió által az iparágakkal, a kutatócsoportokkal és a tagállamokkal együtt létrehozott köz-magán társulások

3. A közös vállalkozások olyan köz-magán társulások, amelyek fontos szerepet játszanak az Európai Unió kutatási politikája meghatározott elemeinek végrehajtásában. A közös vállalkozások közszektorbeli tagja az Unió képviselőjében eljáró Bizottság, magánszektorbeli tagjai pedig különböző köz- és magánpartnerek az adott ágazati és kutatási csoportokból. Az ECSEL kivételével az összes közös vállalkozás egyfelől a Bizottság, másfelől különböző magánszektorbeli ágazati, illetve kutatási partnerek részvételén alapuló kétoldalú modellt

követ. Az ECSEL háromoldalú modell mentén épül fel, amelyben a fenti feleken kívül a tagállamok is részt vesznek.

4. A tagok hozzájárulnak a közös vállalkozások tevékenységeinek finanszírozásához. A tevékenységekhez egyfelől a Bizottság biztosít forrásokat a hetedik keretprogramból, illetve a Horizont 2020 programból. Két közös vállalkozás (SESAR és S2R) a transzeurópai közlekedési hálózatok (TEN-T) programból is részesülnek finanszírozásban. Másfelől az ágazati és kutatási partnerek a közös vállalkozások operatív tevékenységeinek végrehajtása révén természetbeni hozzájárulással, valamint a közös vállalkozások adminisztratív és működési költségeihez való készpénzbeli hozzájárulásokkal segítik a közös vállalkozások tevékenységét.

5. Négy közös vállalkozás (Clean Sky, FCH, BBI és S2R) esetében a magánszektorbeli partnereknek olyan „kiegészítő tevékenységekhez” is kell nyújtaniuk egy előírt minimumösszeget elérő természetbeni hozzájárulást, amelyek kívül esnek ugyan a közös vállalkozások munkaprogramján, de összeegyeztethetők az adott közös vállalkozás céljaival. Az ilyen hozzájárulások ellenőrzésére a Számvevőszék nem jogosult, ezért nem áll módunkban véleményt adni ezek jellegéről, minőségéről, illetve valóságosságáról, és azt sem tudjuk értékelni, hogy az ágazati tagok egyébként is beruháztak volna-e ezekbe a tevékenységekbe.

A közös vállalkozások költségvetése

6. 2017-ben a közös vállalkozások együttes költségvetése (kifizetési előirányzatok) 2,1 milliárd euró volt (2016: 1,8 milliárd euró). Az ágazati és kutatási partnerektől származó természetbeni és pénzbeli hozzájárulások összege várhatóan hasonló nagyságrendet ér majd el a programozási időszak végére. A közös vállalkozások 2017 végén 671 (2016: 633) munkatársat foglalkoztattak.

7. A közös vállalkozások tevékenységi területeiről, költségvetéséről és létszámáról az **L** **melléklet** szolgál tájékoztatással.

Az ellenőrzés módszere

8. Az uniós költségvetési rendelet 208. cikkének (4) bekezdésével és 209. cikkének (2) bekezdésével összhangban a beszámoló megbízhatóságára vonatkozó ellenőrzéssel valamennyi közös vállalkozás esetében független külső könyvvizsgálót bíztak meg. A nemzetközi ellenőrzési standardoknak megfelelően áttekintettük a külső könyvvizsgálók munkájának minőségét és elegendő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a közös vállalkozások 2017. évi éves beszámolóinak megbízhatóságáról alkotott ellenőri véleményében a Számvevőszék támaszkodhat a könyvvizsgálók munkájára.

9. Ami a mögöttes tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét illeti, ellenőrzésünk minden közös vállalkozás esetében magában foglalta a kifizetési és bevételi tranzakciók reprezentatív mintájának tételes tesztelését, a főbb adminisztratív és operatív eljárások (a támogatások odaítélése, közbeszerzés és munkaerő-felvétel) analitikai vizsgálatát, valamint az egyes közös vállalkozások felügyeleti és belső kontrollrendszereinek értékelését. Ezenfelül áttekintettük a hetedik keretprogram kedvezményezettjeinél független külső könyvvizsgáló cégek által végzett utólagos ellenőrzések egy mintáját, és elemeztük a közös vállalkozásoknál és a DG RTD Közös Ellenőrzési Szolgálatánál (CAS) a Horizont 2020 programból származó kifizetések kapcsán alkalmazott központosított utólagos ellenőrzési rendszert. Végül ellenőriztük, hogy a közös vállalkozásoknak mennyire sikerült orvosolniuk a korábban feltárt hiányosságokat, és megbizonyosodtunk a hibaarányra vonatkozó számítások helytállóságáról.

10. A hetedik keretprogramot és a Horizont 2020 programot egyaránt végrehajtó hét közös vállalkozás (SESAR, Clean Sky, FCH, IMI, ECSEL, S2R és BBI) kapcsán a Bizottság 2017 júniusában értékelési jelentéseket készített azok teljesítményéről, illetve az általuk a hetedik keretprogram és a Horizont 2020 program során megteremtett hozzáadott értékről. Elemeztük az időközi és a záró értékelések eredményét és a közös vállalkozások kapcsolódó cselekvési terveit.

ELLENŐRZÉSI EREDMÉNYEK

Az összes közös vállalkozás esetében hitelesítő véleményt adtunk ki a beszámoló megbízhatóságáról

11. Mindegyik közös vállalkozás végleges beszámolója minden lényeges szempontból híven és az alkalmazandó pénzügyi szabályzatok előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözte a 2017. december 31-i pénzügyi helyzetet, a tárgyévi gazdasági események eredményét és a pénzforgalmat.

A nyolc közös vállalkozás közül hét esetében adtunk ki hitelesítő véleményt a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

12. A 2017. december 31-ével záruló évre vonatkozó éves beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók hét közös vállalkozás (F4E, BBI, Clean Sky, IMI, FCH, SESAR és S2R) esetében minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek voltak.

13. Csakúgy, mint a korábbi években, az ECSEL Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről korlátozott véleményt adtunk. A nemzeti finanszírozó hatóságok által alkalmazott módszerek és eljárások közötti jelentős különbségek nem teszik lehetővé az ECSEL Közös Vállalkozás számára sem a súlyozott hibaarány, sem a fennmaradó hibaarány megbízható, egységes módon történő kiszámítását. Ezért nem tudtunk következtetést levonni arról, hogy az utólagos ellenőrzések elegendő bizonyossággal szolgálnak-e a hetedik keretprogram e közös vállalkozás által irányított projektjeihez kapcsolódó mögöttes időközi és végső kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Ez a probléma a Horizont 2020 projektek végrehajtása szempontjából nem releváns, mivel az utólagos ellenőrzések elvégzése immár a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának (CAS) feladata.

Figyelemfelhívó megjegyzés az ITER projekt költségeihez történő uniós hozzájárulásról

14. Az F4E Közös Vállalkozás éves beszámolójáról szóló ellenőrzési véleményünk 2016-hoz hasonlóan ismét figyelemfelhívó megjegyzést¹ tartalmaz az ITER-projekt költségeihez történő uniós hozzájárulásról.

15. 2016 novemberében az ITER-tanács az ITER-projektre vonatkozó új ütemtervet és költségbecslést fogadott el, amelyben 2025 decemberét tűzték ki a projekt kiépítési szakaszán belül az első stratégiai mérföldkő megvalósítására („Első plazma”) és – az eredetileg tervezetthez képest 15 éves késéssel – 2035 decemberét a teljes kiépítési szakasz becsült befejezési dátumául.

16. Az új alapkoncepció elfogadását követően az F4E Közös Vállalkozás újraszámította az ITER-projekt építési szakaszának a befejezéskor várható becsült összköltségét. A Közös Vállalkozás irányító testületének 2016 decemberében bemutatott számítások alapján a 2020 utáni építési szakasz uniós többletforrás-igényének becsült összege 5,4 milliárd euró (ez 82%-os növekedést jelent a korábban elfogadott 6,6 milliárd euróhoz képest).

17. Ezenkívül az F4E Közös Vállalkozásnak hozzá kell majd járulnia a 2035 utáni ITER műveleti szakaszhoz, valamint az azt követő deaktiválási és leszerelési szakaszhoz is. A 2035 utáni műveleti szakaszhoz való átfogó hozzájárulásról még nem készült becslés. A deaktiválási és leszerelési költségek becsült összege (2001-es értéken) 95,5, illetve 180,2 millió euró.

18. Megjegyeztük, hogy az ütemezésre és a költségekre vonatkozó új becslések nem számolnak a váratlan események lehetőségével. A Bizottság 2017 júniusában közleményt tett közzé az ITER projekthez tett uniós hozzájárulásról, amelyben azt javasolta, hogy az ütemtervet illetően legfeljebb 24 hónapos tartalék, illetve a költségvetés szempontjából 10–20%-os tartalék lenne megfelelő a rendkívüli események fedezésére. Amíg az Európai Unió Tanácsa meg nem hozza erre vonatkozó döntését, egyelőre az általa 2010-ben elfogadott

---

¹ A figyelemfelhívó megjegyzések szerepe, hogy rávilágítsanak egy-egy olyan kérdésre, amely nem jelent ugyan lényeges hibát a beszámolóban, de jelentősége folytán elengedhetetlen a beszámoló megértéséhez.

6,6 milliárd eurós összeg szolgál felső korlátként a Közös Vállalkozás számára a 2020-ig végrehajtható kiadások tekintetében. Az F4E több intézkedést is tett a felső korlát túllépésének elkerülésére: ezek között volt az „Első plazma” szempontjából nem kulcsfontosságú összetevők beszerzésének és telepítésének elhalasztása is.

19. Véleményünk szerint hiába javult az ITER-projekt kiépítési szakaszának irányítása és kontrollja, továbbra is fennáll a költségek további növekedésének és a projekt végrehajtásában jelentkező késedelmeknek a kockázata.

További megjegyzések

20. A közös vállalkozásokról szóló különálló éves jelentésben, véleményünktől független megjegyzések formájában rávilágítottunk egyes fontos kérdésekre, illetve javítási lehetőségekre többek között a költségvetési és pénzgazdálkodás, a belső kontroll, a hozzájárulások tőkeáttételi aránya és a bizottsági értékelések terén.

A költségvetés-tervezési eljárás kifizetési előirányzatokkal kapcsolatos hiányosságai

21. Az F4E-nek jelentős mértékben (mintegy 284 millió euróval, azaz 52%-kal) meg kellett növelnie az eredeti költségvetésben szereplő 2017. évi kifizetési előirányzatok összegét, hogy fedezni tudja a 2017. évi tényleges kifizetési igényeket. Ez a Közös Vállalkozás költségvetés-tervezési eljárásának súlyos hiányosságaira visszavezethető helyzet a Közös Vállalkozás 2018. évi költségvetésére is hatással van.

22. Két esetben (SESAR, IMI) 2017-ben a vártnál jelentősen alacsonyabb szinten alakult a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya. A SESAR esetében ennek hátterében elsősorban a Horizont 2020 támogatási szerződéseinek késedelmes megkötése és a hetedik keretprogram lezárt projektjei kapcsán végrehajtott visszafizettetésekől származó jelentős címzett bevétel figyelembevételének elmulasztása állt. Az IMI esetében az alacsony költségvetés-felhasználási arány oka elsősorban egyes nagy projektek keretében végrehajtható klinikai vizsgálatok számának csökkentése, illetve azok elhalasztása, valamint a Horizont 2020 keretében kiírt pályázatok támogatási szerződéseinek késedelmes megkötése volt. Az a lehetőség, hogy a közös vállalkozások ismét felvehetik a korábbi évek fel nem használt előirányzatait a következő három év költségvetésébe, a nehézkes

költségvetés-tervezési eljárással együtt egyre kedvezőtlenebb hatást gyakorol a közös vállalkozások költségvetés-végrehajtási arányára a kifizetési oldalon.

A hetedik keretprogram lezárása: a közös vállalkozások átlag 87%-os végrehajtási szintet értek el

23. Beszámoltunk a hetedik kutatási keretprogram és a TEN-T program költségvetésének a közös vállalkozások (SESAR, Clean Sky, IMI, FCH, ECSEL) általi többéves végrehajtásáról.

24. A hetedik keretprogramban közreműködő öt közös vállalkozás (SESAR, Clean Sky, IMI, FCH, ECSEL) számára az Unió 2017 végéig (a hetedik keretprogram lezárási szakaszáig) összesen 3,1 milliárd euró tényleges pénzbeli hozzájárulást teljesített a megállapodás szerinti maximális 3,6 milliárd eurós összegből. A hetedik keretprogrammal kapcsolatos tevékenységeik tekintetében tehát e közös vállalkozások átlagos felhasználási aránya 87% körül alakult.

A Horizont 2020 program félidejénél: a közös vállalkozások késedelmekkel szembesülnek a végrehajtás terén

25. Beszámoltunk a „Horizont 2020” program költségvetésének a közös vállalkozások általi többéves végrehajtásáról.

26. A Horizont 2020 programban közreműködő hét közös vállalkozás (SESAR, Clean Sky, IMI, FCH, ECSEL, BBI, S2R) számára az Unió 2017 végéig (a Horizont 2020 program félideje) összesen 1,6 milliárd euró tényleges pénzbeli hozzájárulást teljesített a megállapodás szerint a Horizont 2020 végrehajtásában részt vevő összes közös vállalkozásnak együttesen nyújtandó maximum 7,2 milliárd eurós összegből. A Horizont 2020 programmal kapcsolatos tevékenységeik tekintetében tehát e közös vállalkozások átlagos felhasználási aránya jelenleg 23% körül alakul. Az IMI esetében jelenleg alacsonyabb (11%) a Horizont 2020 tevékenységeihez kapcsolódó végrehajtási arány, elsősorban azért, mert a projektkonzorciumoknak hosszú időre van szükségük a programhoz kapcsolódó támogatási szerződések megkötéséhez. A BBI esetében is alacsony (15%) volt a felhasználási arány.

A közös vállalkozások munkaprogramján kívül eső kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulás tette ki a magánszektorbeli tagoktól érkező hozzájárulások legnagyobb részét

27. 2017 végéig a Horizont 2020-ban közreműködő hét közös vállalkozás ágazati és kutatási partnerei 2,9 milliárd euró tényleges hozzájárulást nyújtottak, ami a megállapodás szerinti összesen 7,5 milliárd eurós összeg 39%-ának felel meg. Az összeg a közös vállalkozások Horizont 2020 programmal összefüggő saját operatív tevékenységeire nyújtott 1 milliárd euró² természetbeni hozzájárulásból (34%), valamint a közös vállalkozások munkaprogramján kívül eső kiegészítő tevékenységekre biztosított 1,9 milliárd euró természetbeni hozzájárulásból (66%) tevődik össze. Bármilyen fontosak is azonban a kiegészítő tevékenységek, a közös vállalkozások nem kötelesek az e célra kapott természetbeni hozzájárulásokat éves beszámolóikban közzétenni, és a Számvevőszék nem rendelkezik felhatalmazással az ilyen összegek ellenőrzésére. Ezért nem áll módunkban véleményt adni ezek jellegéről, minőségéről, illetve mennyiségéről (Clean Sky, FCH, BBI, S2R).

28. Ami a BBI-t illeti, a Bizottság 2017 februárjában kezdeményezte a Közös Vállalkozás alapító rendeletének módosítását, hogy az projektszinten is lehetővé tegye az ágazati tagoknak a pénzbeli hozzájárulások nyújtását. Mindazonáltal jelentős annak a kockázata, hogy az ágazati tagok a program végéig nem érik el az operatív tevékenységekhez szükséges pénzbeli hozzájárulás minimális összegét (182,5 millió euró).

29. A többéves költségvetés végrehajtásáról további információk a közös vállalkozások 2017. évi éves tevékenységi jelentésében található.

A kifizetésekre irányuló belső kontrollok általában eredményesek voltak, így a hibaarány a lényegességi küszöb alatt maradt

30. A közös vállalkozások megbízható pénzügyi és operatív dokumentációs áttekintésen alapuló előzetes kontroll eljárásokat vezettek be. A hetedik keretprogram időközi és záró

---

² Ebből az összegből 2017 végéig csak mintegy 0,2 milliárd euró (20%) igazolására került sor.

kifizetései kapcsán a közös vállalkozások által megbízott független külső könyvvizsgáló cégek végeznek utólagos ellenőrzéseket a kedvezményezettekénél, míg a Horizont 2020 program kifizetési kérelmeit illetően a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálat (CAS) felelős a kedvezményezettekénél végzendő utólagos ellenőrzésekért. Valamennyi közös vállalkozás eredményesen használta fel ezeket a fő kontrollmechanizmusokat a mögöttes kifizetési tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének értékeléséhez.

31. A hetedik keretprogram kifizetett támogatásai tekintetében minden közös vállalkozás (az ECSEL kivételével) 2% alatti fennmaradó hibaarányt számított ki és jelentett be a 2017 végén rendelkezésre álló utólagos ellenőrzési eredmények alapján. Ezt saját tételes tesztelésünk, valamint a külső könyvvizsgáló cégek által végzett munkáról készített áttekintésünk is megerősítette.

32. A Horizont 2020 keretében kifizetett támogatások esetében a Horizont 2020 projekteket végrehajtó hét közös vállalkozás közül csak háromnak (Clean Sky, IMI, SESAR) sikerült a CAS által végzett kellő mennyiségű utólagos ellenőrzés alapján kiszámítania és bejelentenie a hibaarányt. A SESAR esetében a Horizont 2020 keretében teljesített kifizetések fennmaradó hibaaránya 2,8% volt. Mivel azonban a Horizont 2020-hoz kapcsolódó kifizetések nagyságrendje meglehetősen alacsony volt a SESAR teljes 2017. évi kifizetéseihez képest, az átfogó fennmaradó hibaarány a lényegességi küszöb alatt maradt.

33. A többi közös vállalkozás (FCH, ECSEL, S2R, BBI) első alkalommal 2018-ra vonatkozóan rendelkezik majd utólagos ellenőrzési eredményekkel, mivel a Horizont 2020 projektjeik 2017-ben még a végrehajtás korai szakaszában voltak, és a 2017. évi Horizont 2020 kifizetések javarészt előfinanszírozások voltak.

Továbbra is hiányosságok jellemzik a belsőkontroll- és monitoringkeretet, a közbeszerzéseket, a támogatások odaítélését és a munkaerő-felvételi eljárásokat

34. 2017 végéig a Bizottság közös Horizont 2020 támogatáskezelési és monitoringeszközein nem készültek el a közös vállalkozások természetbeni hozzájárulásainak feldolgozásához szükséges egyedi fejlesztések. Ez négy közös vállalkozás (Clean Sky, IMI, SESAR, S2R) belsőkontroll- és monitoringrendszerét érintette.

35. Az ECSEL, a SESAR és az F4E esetében számos hiányosságot tártunk fel a belsőkontroll-standardok alkalmazása terén. Az ECSEL-nél nem tartották megfelelően karban a kivétel-nyilvántartást. A SESAR-nál több, fontos munkakört betöltő alkalmazott távozása és a pénzügyi részleg ebből adódó munkaterhelése hiányosságokat eredményezett a pénzügyi kontroll terén. Az F4E esetében jelentős hiányosságokat tártunk fel a vezetői állásokra való felvételhez kapcsolódó belsőkontroll- és monitoringeljárások, a vezetők által tett érdekeltségi nyilatkozatok nyomon követése, valamint a belső kommunikációs stratégia kapcsán, amely nem biztosította egyes, az éves beszámoló szempontjából fontos pénzügyi információk megosztását.

36. Három közös vállalkozás (ECSEL, S2R és SESAR) esetében hiányosságokat találtunk a 2017. évi közbeszerzési eljárások irányításában.

37. A BBI-nél a 2016. évi támogatásokra kiírt pályázati felhívás kialakítása és irányítása terén tártunk fel problémákat, amelyek eredményeképpen a benyújtott pályázatok csak kis részét (50%) fedték le a pályázati felhívásban a kutatási és innovációs intézkedések (RIA) kapcsán meghirdetett témaköröknek, így fontos területek nem részesültek finanszírozásban.

A közös vállalkozások képessége arra, hogy tőkeáttételi hatást eredményező hozzájárulásokat vonzzanak be a magánszektorbeli tagoktól a Horizont 2020 kapcsán

38. A közös vállalkozások egyik fő célkitűzése és egyben hozzáadott értéke, hogy élettartamuk során (10 év alatt) tevékenységi területükön a magánszektorbeli ágazati tagoktól származó hozzájárulások révén megtöbbszörözzék az uniós hozzájárulásokat. A közös vállalkozások tőkeáttételi hatás elérésére való képességének értékeléséhez a közös vállalkozások alapító rendeletében foglalt vonatkozó rendelkezésekben előírt tagi hozzájárulások alapján kiszámított minimális tőkeáttételi arányt³ vettük figyelembe. A reális tőkeáttételi arány eléréséhez az szükséges, hogy a magánszektorbeli tagok legalább az uniós

---

³ Minimális tőkeáttételi arány = a magánszektorbeli tag általi hozzájárulásnak a közös vállalkozás alapító rendeletében meghatározott minimumösszege / a közös vállalkozás számára nyújtott uniós pénzbeli hozzájárulásnak a közös vállalkozás alapító rendeletében meghatározott maximális összege.

pénzbeli hozzájárulással azonos összeggel járuljanak hozzá a közös vállalkozások tevékenységéhez.

39. A **II. melléklet** áttekintést nyújt a Horizont 2020 programban közreműködő hét közös vállalkozásra alkalmazandó minimális tőkeáttételi arányról. Három közös vállalkozás (Clean Sky, FCH, BBI) esetében az alapító rendelet nem kötelezi a magánszektorbeli tagokat arra, hogy bizonyos minimális összegű természetbeni támogatást nyújtsanak a közös vállalkozások operatív tevékenységeihez. E közös vállalkozások esetében ezért csak egyetlen tőkeáttételi mutatót számítottunk ki, amely mind az operatív, mind a kiegészítő tevékenységekhez való hozzájárulásokat magában foglalja.

A Bizottság értékelései és a közös vállalkozások kapcsolódó cselekvési tervei

40. A Bizottság 2017-ben elkészült a hetedik keretprogram keretében létrehozott közös vállalkozások (SESAR, IMI, FCH, Clean Sky, ARTEMIS, ENIAC) jogszabályban előírt záróértékelésével és a Horizont 2020 keretében létrehozott közös vállalkozások (SESAR, IMI2, Clean Sky 2, FCH2, ECSEL, S2R, BBI) jogszabályban előírt időközi értékelésével.

41. A közös vállalkozások teljesítményére (relevancia, hatékonyság, eredményesség, koherencia és uniós hozzáadott érték), illetve azok nyitottságára, átláthatóságára és a kutatások minőségére irányuló értékeléseket független szakértők bevonásával készítették el.

42. 2017 októberében a Bizottság tájékoztatta az Európai Parlamentet és a Tanácsot az értékelés eredményeiről. Míg az értékelők összességében pozitívnak találták a közös vállalkozások teljesítményét, ajánlásokat tettek az ágazatok, a tagállamok, a kkv-k és az egyéb érdekelték részvételének növelésére, az egyéb uniós és tagállami kutatási programokkal való koordináció javítására, az új tagállamok részvételének fokozására, a közös vállalkozások hatásai és a belőlük származó társadalmi-gazdasági előnyök jobb értékelését lehetővé tevő, fő teljesítménymutatókon alapuló, elszámoltatható teljesítményértékelési keret továbbfejlesztésére, valamint a közös vállalkozások projekteredményei terjesztésének és kiaknázásának fokozására.

43. Az értékelésre válaszolva minden közös vállalkozás cselekvési tervet készített, és 2018-ban megkezdte annak végrehajtását. 2018. évi pénzügyi ellenőrzése során a Számvevőszék értékelni fogja a közös vállalkozások cselekvési terveinek végrehajtását.

A korábbi évek megjegyzéseinek hasznosulása

44. A legtöbb esetben a közös vállalkozások korrekciós intézkedéseket hajtottak végre a korábbi különálló éves jelentéseinkben tett megjegyzéseink nyomán. Részletes információk a jelentésünkhöz csatolt mellékletekben találhatóak. Az ECSEL és az F4E esetében még folyamatban van a korábbi években tett ajánlások végrehajtása.

I. melléklet**A közös vállalkozások tevékenysége, költségvetése és létszáma**

KÖZÖS VÁLLALKOZÁS				Végleges költségvetés (millió euró)		Létszám (év végén)	
	Felügyeletet ellátó főigazgatóság	Szakpolitikai terület	Fő tevékenység	2017	2016	2017	2016
BBI	DG RTD	Kutatás	Bioalapú termékekkel és bioüzemanyagokkal kapcsolatos kutatás és fejlesztés	92	66	20	20
TISZTA ÉGBOLT	DG RTD	Kutatás	Légiközlekedési technológiákkal kapcsolatos kutatás és fejlesztés	244	288	41	41
ECSEL	DG CONNECT	Kutatás	Elektronikai alkatrészekkel és rendszerekkel kapcsolatos kutatás és innováció	290	244	29	29
FUSION FOR ENERGY (F4E)	DG ENER	Kutatás	Fúziós atomenergiái kutatás és fejlesztés	865	720	447	415
ÜZEMANYAGCELLA- ÉS HIDROGÉNTÉCHNOLÓGIA (FCH)	DG RTD	Kutatás	Üzemanyagcella- és hidrogéntéchnológiai kutatás és fejlesztés	199	116	26	26
INNOVATÍV GYÓGYSZEREK KEZDEMÉNYEZÉS (IMI)	DG RTD	Kutatás	Gyógyszeripari kutatás és innovatív gyógyszerek fejlesztése	206	209	49	41
SESAR	DG MOVE	Kutatás	A légiforgalmi szolgáltatási rendszerrel kapcsolatos kutatás és fejlesztés	192	157	40	44
SHIFT2RAIL (S2R)	DG MOVE	Kutatás	A vasúti ágazattal kapcsolatos kutatás és fejlesztés	44	52	19	17
Összesen				2 131	1 852	671	633

II. melléklet**A közös vállalkozások tőkeáttételi mutatója (Horizont 2020)**

KÖZÖS VÁLLALKOZÁS	Felügyeletet ellátó főigazgatóság	Szakpolitikai terület	Fő tevékenység	Tőkeáttételi arány (operatív tevékenység)	Tőkeáttételi arány (operatív és kiegészítő tevékenységek)
BBI	DG RTD	Kutatás	Bioalapú termékekkel és bioüzemanyagokkal kapcsolatos kutatás és fejlesztés	–	2,8
TISZTA ÉGBOLT	DG RTD	Kutatás	Légiközlekedési technológiákkal kapcsolatos kutatás és fejlesztés	–	1,25
ECSEL	DG CONNECT	Kutatás	Elektronikai alkatrészekkel és rendszerekkel kapcsolatos kutatás és innováció	1,42	1,42
ÜZEMANYAGCELLA- ÉS HIDROGÉNTÉCHNOLÓGIA (FCH)	DG RTD	Kutatás	Üzemanyagcella- és hidrogéntéchnológiai kutatás és fejlesztés	–	0,67
INNOVATÍV GYÓGYSZEREK KEZDEMÉNYEZÉS (IMI)	DG RTD	Kutatás	Gyógyszeripari kutatás és innovatív gyógyszerek fejlesztése	1	1
SESAR	DG MOVE	Kutatás	A légiforgalmi szolgáltatási rendszerrel kapcsolatos kutatás és fejlesztés	0,85	0,85
SHIFT2RAIL (S2R)	DG MOVE	Kutatás	A vasúti ágazattal kapcsolatos kutatás és fejlesztés	0,88	1,18